

MINISTERSTVO VNITRA
Odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3
P. O. BOX 21
170 34 PRAHA 7

Č. j.: MV-150220-6/OAM-2022

Praha, 4. října 2022
Počet stran: 3

[REDACTED]

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „povinný subjekt“), v rámci nového projednání posoudil žádost o poskytnutí informací, kterou dle § 14 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), dne 17. 8. 2022 podal státní občan [REDACTED], pan [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem: [REDACTED] (dále jen „účastník řízení“), a rozhodl takto:

Žádost o poskytnutí informací ze dne 17. 8. 2022 se dle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítá, a to s odkazem na § 2 odst. 4 tohoto zákona.

Odůvodnění:

Dne 17. 8. 2022 byla do datové schránky povinného subjektu doručena žádost o poskytnutí informací, podaná dle § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím, jejímž prostřednictvím se účastník řízení domáhá „poskytnutí informace z agendy pobytu cizinců na území České republiky“, spočívající ve sdělení, zda je cizinec, který je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a který s tímto občanem Evropské unie pobývá na území České republiky, po novele zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), oprávněně podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území.

Povinný subjekt žádost účastníka řízení posoudil a rozhodnutím ze dne 26. 8. 2022, č. j.: MV-150220-2/OAM-2022, poskytnutí informace odmítl, když předmětnou žádost vyhodnotil jako dotaz na názor, budoucí rozhodnutí či vytváření nových informací, na něž se povinnost poskytovat informace dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím nevztahuje. V odůvodnění svého rozhodnutí povinný subjekt konstatoval, že předmětem žádosti účastníka řízení je poskytnutí výkladu právní normy, na něž se povinnost poskytovat informace nevztahuje, a účastníka řízení uvědomil o tom, že požadovanou informaci zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup na svých internetových stránkách. Dne 1. 9. 2022 podal účastník řízení proti tomuto rozhodnutí rozklad k ministru vnitra.

Ministr vnitra jako správní orgán příslušný dle § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), při rozhodování o podaném rozkladu došel

k závěru, že rozhodnutí povinného subjektu je v rozporu s právními předpisy a že je nesprávné. Napadené rozhodnutí pak svým rozhodnutím ze dne 29. 9. 2022, č. j.: MV-161411-3/SO-2022, zrušil a žádost o poskytnutí informací vrátil povinnému subjektu k novému projednání.

V návaznosti na tuto skutečnost přistoupil povinný subjekt k novému projednání této žádosti, přičemž se – s ohledem na ustanovení § 152 odst. 5 ve spojení s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu – řídil právním názorem ministra vnitra. V návaznosti na nové projednání předmětné žádosti pak povinný subjekt konstatuje následující:

Účastník řízení se podáním předmětné žádosti domáhá poskytnutí informace o tom, zda je osoba cizí státní příslušnosti, pobývající po čtyři roky na území České republiky, z toho po dobu dvou let na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, oprávněna podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území po dvou letech svého nepřetržitého pobytu na území, tedy žádost dle § 87h odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb., a to v kontextu změny ustanovení § 15a citovaného zákona, související s jeho novelou účinnou od 2. 8. 2021.

Má-li povinný subjekt při novém projednání předmětné žádosti postupovat v mezích zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého je tato žádost podána, musí brát ohled na ustanovení § 2 odst. 4 tohoto zákona, podle něž se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Povinný subjekt v této souvislosti připomíná, že posledně citované ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím bylo do tohoto zákona začleněno zákonem č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Jak se uvádí v důvodové zprávě k tomuto (novelizačnímu) zákonu, je povinný subjekt „*povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 správního řádu). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval, a má tedy informace k dispozici, je povinen je poskytnout.*“

S fakty obsaženými v důvodové zprávě k novelizačnímu zákonu koresponduje také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j.: 1 As 107/2011-70, podle kterého je třeba vykládat ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím dle jeho účelu, jímž je „*bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat*“.

Žádost účastníka řízení se ve své podstatě týká výkladu ustanovení § 87h odst. 2 písm. a) zák. č. 326/1999 Sb., resp. výkladu možnosti podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu na území dle tohoto ustanovení zákona.

Povinný subjekt považuje za nutné na tomto místě zmínit, že v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 274/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. č. 274/2021 Sb.“), a další související zákony, došlo (mj.) ke změně ustanovení § 15a zák. č. 326/1999 Sb. a některých navazujících ustanovení tohoto zákona, přičemž na základě této změny jsou rodinným příslušníkům

občanů Evropské unie, stejně jako rodinným příslušníkům státních občanů České republiky, pro podávání žádostí o vydání oprávnění k pobytu dle tohoto zákona nově stanoveny různé podmínky. Uvedená změna se však – s ohledem na přechodná ustanovení uvedená v čl. II zák. č. 274/2021 Sb. – některých rodinných příslušníků občanů Evropské unie, stejně jako některých rodinných příslušníků státních občanů České republiky, netýká.

Je-li smyslem ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím „zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona“, vč. žádostí o právní analýzy či provedení právního výkladu, k jejichž vypracování „nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti“, je nutné konstatovat, že žádosti účastníka řízení podané dle zákona o svobodném přístupu k informacím není možné vyhovět, neboť vyhověním takové žádosti (tj. poskytnutím požadované informace) by povinný subjekt postupoval v rozporu s tímto ustanovením zákona. Tím by se dopustil také postupu v rozporu se zásadou legality, zakotvenou v § 2 odst. 1 správního řádu, která správnímu orgánu ukládá postupovat v souladu se zákony i ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Povinný subjekt nad rámec dodává, že žádný dokument, ve kterém by situaci rodinného příslušníka občana Evropské unie, jak je v žádosti účastníka řízení specifikována, řešil, dosud konkrétně nezpracoval, a požadovanou informaci tedy nedisponuje. Pokud by tedy povinný subjekt požadovanou informaci na základě předmětné žádosti poskytl, musel by ji nejprve vytvořit – a i tímto by se dopustil postupu v rozporu s ustanovením § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím.

V souvislosti s výše uvedeným považuje povinný subjekt za nutné na tomto místě zmínit, že odmítnutí poskytnutí informace není krokem, který by odporoval zásadě vstřícnosti veřejné správy, jak ji definuje § 4 odst. 1 správního řádu. Důvodem odmítnutí poskytnutí účastníkem řízení požadované informace totiž v žádném případě není snaha ztrpčovat cizincům jejich pobyt na území České republiky, nýbrž snaha o účelné aplikování právních norem a účelné využívání dostupných prostředků.

Je-li účastníku řízení třeba výkladu právní normy, může se obrátit na k tomu specializované poradenské instituce, mezi něž se řadí např. Centra na podporu integrace cizinců, která cizincům legálně pobývajícím na území nabízejí bezplatné právní poradenství. Není-li si účastník řízení jist podmínkami podání žádosti o oprávnění k pobytu, může se také zdarma obrátit na oddělení kontaktního centra Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky – na tel.: +420 974 801 801, popř. e-mailem na adrese pobyty@mvcz.cz. Účastník řízení má také možnost využít aktuálních informací týkajících se pobytové problematiky, zveřejněných způsobem umožňujícím dálkový přístup na oficiálních internetových stránkách Ministerstva vnitra České republiky – www.mvcz.cz/cizinci.

S ohledem na výše uvedené povinný subjekt na tomto místě uzavírá, že poskytnutí informace na základě předmětné žádosti není možné, a to s ohledem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něž se informační povinnost na předmětnou žádost nevztahuje. Povinný subjekt proto v rámci nového projednání žádosti o poskytnutí informací rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Dle ustanovení § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, lze proti tomuto rozhodnutí prostřednictvím povinného subjektu podat odvolání k nadřízenému orgánu, resp. k ministru vnitra. Dle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím činí odvolací lhůta 15 dnů a počítá se ode dne následujícího po oznámení rozhodnutí.

Mgr. Pavla Novotná
ředitelka odboru